

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Liber Officialis Seu Agendorum Pastoralium S. Trevirensis Ecclesiae

Johann Hugo <Trier, Erzbischof>

Mogvntiæ, 1688

De Sacramento Extremæ Unctionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75322](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75322)

providebunt, ne, si secùs fiat, in reditu Ciborium inane cultu irreligioso adorandum populo exponant.

DE SACRAMENTO EXTREMÆ UÑTIONIS.

EXtrema Uñctio est Sacramentum per uñtionem olei ab Episcopo benedicti, & orationem sacerdotis ad conferendam homini ægro ad mortem, velut medicina coelestis, salutem mentis, vel etiam corporis, à Christo institutum, ab Apostolo promulgatum. * Infirmatur quis in vobis, inducat Presbyteros Ecclesiæ ^{* Iacobi cap. 5.} & orent super eum, ungentes eum oleo in nomine Domini, & oratio fidei salvabit infirmum, & alleviabit eum Dominus, & si in peccatis sit, remittentur ei.

Hæc coelestis medicina animæ, & corporis omni studio, ac diligentia periculose ægrotantibus tanquam firmissimum quoddam in fine vitæ præsidium adhibenda est contra omnes versutias, & tentationes Dæmonis calcaneo insidiantis, dum impendere homini vitæ exitum prospicit. Unde & Sacramentum exeuntium nuncupatur.

Conveniens verò, ut eo tempore adhibeatur, si fieri possit, cum in illis adhuc integra mens, & ratio viget; ut ad uberiores Sacramenti gratiam percipiendam, ipsi etiam suam fidem, ac piam animi voluntatem conferre possint, dum sacro liniuntur oleo: unde non est expectandum quoad collationem Extremæ Uñtionis usque dum causæ naturales ægrum nullo modo juvare possint, aut cum æger spe omni salutis amissâ, sensibus & vitâ carere incipit.

In quo illud in primis ex generalis Ecclesiæ consuetudine observandum est, ut, si tempus, & infirmi conditio permittant, ante Extremam Uñtionem, Poenitentia, & Eucharistia Sacramenta infirmis ministrentur.

De Materia & Forma.

Materia est oleum sacrum infirmorum feria v. in Coena Domini ab Episcopo benedictum, quod singulis annis combusto veteri, renovandum est. Id tamen, si fortè infra annum aliquo modo

modo ita deficiat, ut sufficere non posse videatur, neque aliud benedictum haberi queat, modico oleo non benedicto, in minori tamen quantitate, superinfuso adaugeri potest. Oleum porro ipsum in vase argenteo seu stanneo diligenter custodiat, & ad evitandum effusionis periculum, si ad infirmos deferatur, in bombycio asservetur. Forma hujus Sacramenti.

Per istam sanctam unctionem, & suam piissimam misericordiam indulgeat tibi Dominus, quidquid deliquisti per visum &c. Amen. Similiter in aliis membris ut infra.

De Ministro.

Minister est proprius Parochus, seu alius sacerdos ex ejusdem commissione. Religiosus hoc Sacramentum sine venia Parochi administrans excommunicationem Papalem incurrit * nisi illum aut ignorantia, aut spes rati habitationis, seu interpretativa & praesumpta voluntas excusaret; ungere enim est actus pastoralis jurisdictionis.

* Cap. Religiosi de privileg. in Clementina.

De Suscipientibus.

Debet hoc Sacramentum infirmis praebere, qui cum ad rationis usum pervenerint, tam graviter laborant, ut mortis periculum imminere videatur, & iis, qui praesens senio deficient & in diem videntur morituri, etiam sine alia infirmitate; idem dicitur de mulieribus in partu deficientibus.

Infirmis autem, qui dum sanam mentem, & integris sensibus essent, illud petierunt, seu verisimiliter petiissent, seu dederunt signa contritionis, etiam si deinde loquelam amiserint, vel amentes effecti sint, vel delirent, aut non sentiant, etiam de iis, quibus dubitatur, num vivant, nihilominus praebetur.

Sed, si infirmus, dum phrenesi, aut amentiam laborat, verisimiliter posset quidquam facere contra reverentiam Sacramenti, non inungatur, nisi periculum tollatur aut ligando, aut tenendo infirmum.

Non

Non ministretur prælium inituris ; nec navigationem, peregrinationem, aut alia pericula subituris, nec reis ultimo supplicio afficiendis.

In extremo agone unum aliquod magis obvium membrum v. g. oculus , inungi sufficit, dicendo totam formam: Per istam sanctam Uñtionem, & suam piissimam misericordiam indulgeat tibi Dominus quidquid deliquisti per visum, auditum, odoratum, gustum, & tactum, &c. Si verò, dum ungitur, infirmus decedat, Parochus ultrà non procedat, & orationes omittat: Quod si verò dubitet, an vivat adhuc, uñtionem prosequatur, sub conditione pronuntiando formam dicens: Si vivis, per istam sanctam uñtionem &c. ut infra.

Quando leprosi, aliòve morbo contagioso infecti, ungenti sunt, etsi Parochus heroicè fecerit, si omni posito timore, divinà fretus gratià infirmum more usitato inungat: posset tamen, qui naturà esset timidior, vel debilior, ad evitandum periculum, spatulà in sacrum Oleum intinctà uñtionem perficere, eamque deinceps cum spatula, seu lino, quo pollicem, & loca inuncta terfit, in ignem projicere.

Qinque verò corporis partes ungi debent, quas veluti sensuum instrumenta homini natura tribuit: nempe oculi, aures, nares, os, manus, & pedes.

Manus tamen, quæ reliquis infirmis interiùs inungi debent, Presbyteris exteriùs ungantur, quia ibi priùs ab Episcopo in Ordinatione sacerdotii inunctæ sunt.

Si quis autem aliquo membro mutilatus, pars corporis illi propinqua inungatur eadem verborum formâ.

In eadem infirmitate hoc Sacramentum iterari potest, si diuturna sit, & infirmus aut convaluerit, aut periculum evaserit, & rursus post aliquantulum temporis de vita periclitetur.

Principalis est augmentum gratiæ sanctificantis, prout & cæterorum Sacramentorum, quæ vivorum nuncupantur. 2. liberatio à reliquiis peccatorum, & pronitate ad malum. 3. Corroboratio infirmi contra morbi pondus, terrores mortis & angores, omnisque Diabolicæ versutiæ nervos, magnam in eo Divinæ misericordiæ fiduciam excitans, 4. juxta opinionem gravium DD. deletio peccati mortalis, per accidens tamen, casu, quo nimirum infirmus ob invincibilem ignorantiam, vel impotentiam remediis aliis non est consecutus remissionem eorundem. 5. Secundarius effectus est sanitas etiam corporis, ubi animæ saluti expedierit. Ut proinde salubriter fecerit Parochus, si hos effectus infirmo exponat, illum confirmet, ac soletur, persuadeatque fore, ut ex hac mortali vita migrans, expeditiorem ad coelos viam habeat. Omnes verò, qui infirmo adsunt, paternè hortetur in Domino, ut fragilitatis humanæ memores devotis suis precibus infirmi necessitates Deo commendare non desinant, potissimum ubi adverterint ægrum tantis ægritudinis, & dolorum angustiis premi, ut mentem in oratione ad Deum elevare nequeat.

ORDO MINISTRANDI SACRAMENTUM EXTREMÆ UNCTIONIS.

Parochus igitur hoc Sacramentum ministraturus juxta præmonitum pag. 3. vestibus sacris, utpotè sine ^{indutus} quibus etiam in administratione hujus Sacramenti, extra loca hæreticorum, absque culpa mortali juxta Suarez, Bonacin. Gobat, & alios oleum sacrum ad infirmos deferre non licet, ^{aut necesse est ab aliis accipi} ^{indutus} quatenus fieri poterit, parari curet apud infirmum mensam, mappâ candidâ coopertam. 2. Effigiem crucifixi Salvatoris nostri cum candela ardente. 3. Vas cum medulla panis, sale, & aqua, ad abluendos & defricandos digitos peractâ unctione. 4. bombycium, linum, seu quid simile in globulos distinctum ad abstergendas partes inunctas. 5. priusquam æger inungatur, ^{consultum est ut ipsi loca sunt} laventur membra seu loca, in quibus sacra unctio peragenda.

*F. proventum
aditum
panis super
pellis indutus
hæ et cruci
fixum cum aqua
benedicta
deferentem
ad adas in
firmi sequa
tur. et pro
vie a*

Sacer-